

عنوان مقاله:

ارزیابی تنوع ژنتیکی جمعیت های بادرنجبویه (*Melissa officinalis L.*) از نظر صفات زراعی، بازده اسانس و غلظت سیترال

محل انتشار:

مجله علمی تحقیقات ژنتیک و اصلاح گیاهان مرتعی و جنگلی ایران، دوره 25، شماره 2 (سال: 1396)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسندگان:

M.H. Rahimi - دانش آموخته دکتری تخصصی اصلاح نباتات، گروه اصلاح نباتات و بیوتکنولوژی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه شهرکرد

S. Aharizad - استاد، گروه به نژادی و بیوتکنولوژی گیاهی، دانشکده کشاورزی، دانشگاه تبریز، تبریز

N. Mohebalipour - استادیار، گروه زراعت و اصلاح نباتات، دانشکده کشاورزی، دانشگاه آزاد اسلامی، واحد میانه، میانه

خلاصه مقاله:

بادرنجبویه به عنوان یک گیاه دارویی ارزشمند در درمان و تسکین بیماری‌ها کاربرد فراوانی داشته و شناخت کافی از تنوع ژنتیکی و طبقه‌بندی آن به منظور انتخاب ژنوتیپ‌های مناسب برای اهداف به-نژادی، ضروری به نظر می‌رسد. از این رو، این تحقیق به منظور بررسی تنوع ژنتیکی و روابط بین صفات در ۱۱ جمعیت بادرنجبویه شامل نه جمعیت ایرانی و دو جمعیت خارجی با استفاده از طرح بلوک های کامل تصادفی در سه تکرار طی سال های ۱۳۹۰ و ۱۳۹۱ در مزرعه تحقیقاتی دانشگاه تبریز انجام شد. نتایج حاصل از تجزیه واریانس، بیانگر وجود تنوع ژنتیکی معنی دار از نظر اغلب صفات مورد مطالعه بود. بررسی پارامترهای ژنتیکی نشان داد که صفات درصد و عملکرد اسانس، تعداد ساقه در بوته و وزن تر ساقه و غلظت سیترال در بوته بالاترین مقادیر مربوط به پیشرفت ژنتیکی، ضرایب تنوع ژنتیکی و فنوتیپی را داشتند و بیشترین میزان وراثت پذیری عمومی به وزن تر ساقه در بوته ($h^2=71/0$)، درصد اسانس ($h^2=65/0$) و تعداد ساقه در بوته ($h^2=58/0$) مشاهده شد. جمعیت اردبیل از نظر غلظت سیترال، درصد و عملکرد اسانس در زمهره جمعیت های برتر قرار داشت. تجزیه همبستگی نشانگر رابطه مثبت و معنی دار عملکرد اسانس با شاخص کلروفیل، طول و عرض برگ و درصد اسانس و همچنین همبستگی منفی و معنی دار با تعداد گره بود. در تجزیه به عامل ها بر مبنای مقادیر ویژه بزرگ تر از یک به روش تجزیه به مولفه های اصلی، پنج عامل تعیین شد که در مجموع ۴۰/۸۷ درصد از تغییرات کل را تبیین کردند. تجزیه خوشه ای جمعیت های مورد مطالعه را در سه گروه قرار داد. با توجه به تنوع مشاهده شده در این پژوهش، امکان انتخاب جمعیت های مطلوب و استفاده از آنها در برنامه های به نژادی مرتبط با بهبود صفات زراعی و اسانس وجود دارد.

کلمات کلیدی:

اسانس، بادرنجبویه، تنوع ژنتیکی، صفات زراعی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/2076268>

